

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristopna petit-vrsta po 12, 10 in 8 v. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: 1 glas. — Jugoslovanska ideja in Slovenci. — Za narod. — Delovanje „Schulvereina“ na Slovenskem v zadnjem času. — Politični pregled. — Štajersko: Razno. — Koroško: Razno. — Primorsko: Razno. — Kranjsko: Razno. — Prosveta. — Raznoterosti.

Podlistek: Moja smrt.

1 glas.

Izid ljubljani, državnoborskih volitev je ne navaden in nepričakovan. V celi Avstriji se ni zgodilo, da bi samo vsled enega glasu prišel kak kandidat v ožjo volitev, in to je nenavadno. Na drugi strani je mnoge iznenadilo nepričakovano veliko število glasov naprednega kandidata, kateremu je tedne in tedne prorokovalo klerikalno glasilo sramoten poraz, o katerem je pisal pomilovalno soc. demokrat. organ, češ, da ima liberalna kandidatura dne 14. maja samo napoto delati. Da, res, samo napoto socijalni demokraciji, ki je vjela smešno nizko številce glasov v kljub vsem bombastičnim in prešernim izvajanjem „Rd. praporja.“

En glas! Ves demokratizem enake in splošne volilne pravice je obsežen v tem frapantnem izidu ljubljanskih volitev. Ta izid je nauk narodno-napredni stranki, ki mora biti demokratična v temelju, ki mora med ljudstvo, ako hoče še nadalje obstajati.

Več dejstev, obseženih v organizaciji napredne stranke, je zakrivilo ta izid, ki je zato samo navidezno slučajen, a ima svoje globoke vzroke.

Ti vzroki imajo v prvi vrsti svoj izvor v premajhni strankini disciplini, ki ni spravila premnogo svojih volilcev na volišče, saj so celo inteligentni volilci izostali od volitev. Zgodilo se je namreč naravnost neverjetno čudo v Ljubljani, da je vladni komisar, ki je nemški nacionalist, zavračeval volilni akt, in je vsled tega kakih sto naprednih volilcev zapustilo volilni

lokal in jezno trgalo volilne listke. V volilni komisiji sta sedela seveda dva stara liberalca, ki nista znala in si upala protestirati zoper to vladno šikano prostih volilcev, ki so morali po celo dopoldne čakati, ako so hoteli priti na vrsto. Drugi, ki niso utegnili, so odšli. Indolence in premala disciplina, ki ni znala kljubovati vladini samovolji, je odnesla zmago.

In nadalje je ta volilni izid, ki sicer nič ne pomenja, le preveč zaslužen. Narodno napredna stranka ima na vesti velik dolg napram slovenskemu narodu. — Vedno je nastopala s skrajno in obsodbe vredno popustljivostjo napram Nemcem, kolikokrat je trpela slovenska čast in narodno dostojanstvo, a stranka ni našla besede zato. Slučajev imamo na dlani, iz najnovejšega časa! Zakaj so volilni listki (Stimmzett) nemško-slovenski! Pojdite gledat v Celje!

In volilna agitacija! Z manjšim hruščem in bolj dostojnim nastopom bi se bilo doseglo več. Stranka je pri agitaciji gledala samo na hipen vspeh, ki pa lahko tudi izostane, smatrala je volilce kot mrtev stroj, a ni čisto nič gledala v bodočnost, da bi pridobila trajne pristase, res zavedne volilce. To sicer ni bil neposreden vzrok začasnemu neugodnemu izidu, a renome, ugled stranke, svobodomiselnosti in napredne, bi zahteval, da se taki agitaciji v prihodnje izogne.

Morda je ta rezultat stranki v srečo, ker je volilce nekoliko iztrezil in ker jih je vzbudil k večji resnosti. Ta izid je povsod izzval največjo pozornost, navdušenje v vrstah stranke je narastlo, in tako je v tej mali nezgodi njen blagoslov.

Sedaj je stranka primorana, da misli na svojo bistveno reorganizacijo, na izboljšanje in moderniziranje na zunaj in znotraj. Ali danes se ne bavimo s tem in le pozdravljamo Ivana Hribarja, ljubljanskega državnega poslanca.

Ali v tem mrtvem, nepremičnem telesu je živela še misel, ki je sicer le počasi in težko delovala, a bila je popolnoma jasna.

Moja uboga Marjeta je ob moji postelji padla na kolena, jokala je pretresljivo in med vzdihmi ponavljala: „Moj Bog, moj Bog, — umrl je!“

Jaz pa sem mislil: Ali more ta čudna omotica, ta nepremičnost telesa zares biti smrt, če pa duh še deluje? Ali se je duša samo zakasnila v moji glavi, in čaka še trenotek, predno splava navzgor?

Od svoje mladosti sem trpel na raznih živčnih boleznih. Ko sem bil še čisto majhen, sem imel dvakrat tako hudo mrzlico, da se je vsem zdel čudež, ko sem ozdravel. Od-takrat pa sem ostal slab in bolehen, in vsi okoli mene in jaz sem bil vaje te bolehnosti. Ko sem torej takoj po svojem prihodu v Pariz zbolel, sem prepovedal svoji ženi, da bi poslala po zdravnika. Mir mi bo zadostoval, sem mislil, in samo utrudljiva vožnja v Pariz me je malo zdelala. Tako sem govoril svoji ženi, a v meni je rastla groza. Sedaj sem ležal tukaj trd in neobčuten, in čut groze je vedno bolj naraščal.

Jugoslovanska ideja in Slovenci.

Dr. H. Tuma — Gorica.

(Dalje.)

„Thalassa! Thalassa!“
Morje! Morje!

„Hrvati in Srbi so en narod, to je nedvomna resnica. Ali ta eden narod ima dve zgodovini, a ta zgodovina je osvetlila tudi oba imena, hrvatsko in srbsko. Hrvati in Srbi imajo dve zgodovini, in v tem leži žalost usode in tragedije našega naroda.“

„Da, mi nimamo prijatelja, in jaz vidim možnost razvitka našega naroda in razvitka naše narodne svobode samo v tem, da Hrvatje in Srbi ter Bolgarji in Slovenci pridejo do spoznanja svojega skupnega narodnega interesa.“

(Iz saborskega govora dr. I. Lorkovića.)

Pravilen razvoj in končno rešitev jugoslovanske ideje nahajamo edino v skupnem ekonomskem interesu. Delajoč na to, bomo dvignili blagostanje jugoslovanskih plemen, a z blagostanjem rastejo potrebe posameznikov in narodov in z blagostanjem in z višjimi potrebami bo nastopila tudi višja kultura. Po skupnih gospodarskih ciljih pa se mora približati in zjediniti tudi kultura posameznih jugoslovanskih plemen!

Pri reševanju gospodarskega problema smo vezani na zemljepisni položaj, na gospodarsko stanje posameznih jugoslovanskih plemen in na ekonomsko stanje držav in dežel, ki obkrožajo slovanski jug.

Balkanski polotok s Posavjem, kjer stanujejo Slovenci, Hrvatje, Srbi, Bolgarji, dasi se ga na vzhodu, jugu in zapadu dotika morje in se samo na severu, v posavski in donavski črti, naslanja na Evropo, ima vseeno odločno suhozemski značaj, vsled velikih višin in mnogovrstnih gorskih sestavov. Razlikuje se pa

Preselili smo se precej naglo iz mesteca na deželi, končno sem namreč le dobil dolgo zaželeno službo v Parizu, in sem jo imel takoj nastopiti. Bili smo zelo revni, in smo imeli komaj dovolj, da počakamo prve mesečne plače. In zdaj me je zadela ta nenadna nesreča.

Ali je bila zares smrt? Jaz sem si večno noč predstavljal temnejšo, tišino globočjo. Ko sem bil čisto majhen, sem se že bal smrti. Ker sem bil slaboten, so me božali in crkljali in me gledali tako sočutno, da sem moral zmirom misliti, da ne bom dolgo živel in da me bodo mladega pokopali. — In ta misel na grob, na težko, vlažno zemljo me je prevzela, nisem se mogel navaditi na njo, čeprav me je preganjala brez prestanka dan in noč.

Postajal sem večji, ali ta fiksna ideja je rastla z menoj. Mnogokrat sem poskušal tej misli trdno pogledati v oči, oponašal sem si neumnost svojega strahu in sem potem mislil, da sem ga pregnal za zmerom.

„Ah, da,“ sem dejal pri sebi, „seveda je treba umreti, potem pa je konec skrbi in bolečin — kaj pa je lepšega in boljšega? Vsakdo mora umreti, in to je vendar sreča, da ni treba

Moja smrt.

Spisal E. Zola.

I.

Po tridnevni bolezni sem neke sobote ob šestih zjutraj umrl. Moja uboga žena je vprav brskala po kovčegu in iskala perilo, in ko se je vzravnala, me je zagledala nepremičnega in osteklenelih oči. Silno se je prestrašila, vrgla, kar je imela v rokah, od sebe in se zagnala na mojo posteljo. Ker nisem sopal, je mislila, da sem omedlel; sklonila se je nad menoj, mi potipala prsi in roke. Nenadoma jo je spreletela groza, polile so jo solze, in obupno je zakričala: „O, moj Bog, moj Bog, umrl je!“

Slišal sem vse, ali bolj slabo, kot da prihajajo glasovi od daleč, daleč; moje levo oko se je nejasno bleščalo, kot belkasta luč, v kateri so tonili vsi predmeti; desno oko je bilo popolnoma otrplo.

Ležal sem v globoki, smrti enaki nevesti, celo srce mi ni več bilo, kot da me je zadel blisk: Moja volja je bila zvezana, in nobena mišica mojega telesa mi ni bila več pokorna.

bistveno na tri dele: ilirsko-albanski, srbsko-makedonski in bolgarski.

Ilirski del, kateremu prištevamo tudi planinski vogel, na katerem prebivajo Slovenci, je gorskega, največ kamenitega značaja, odprt in viseč proti jadranskemu morju.

Drugi del, srbsko-makedonski, zavzema sredino balkanskega polotoka in je najbolje označen po dolinah Morave in Povardarja; s severnim svojim delom visi proti Donavi, a z južnim proti Belemu, Egejskemu morju.

Tretji, bolgarski del, se deli v Staro planino na severno Bolgarsko, ki visi proti Donavi in na južno Bolgarsko, ki visi proti Črnemu in Belemu morju in proti Mali Aziji. Ta del je odprt in vezan z Nišavo s Srbijo, a s Strumo sega v Makedonijo.

Po sredi balkanskega polotoka, od Belgrada do Soluna vodi velika pot iz Avstro-Ogrske čez Balkan v Malo Azijo in v Egipt. Iz tržaškega zaliva vodi morski pot iz germanske, srednje Evrope v Orijent, a od Morave in Nišave skozi Sofijo je najvažnejša pot po suhem iz germanske srednje Evrope v Malo Azijo.

Vsa jugoslovanska plemena so še danes poljedelski narodi brez lastne velike industrije in trgovine. A srednjo Evropo zavzema velika Germanija, ki je svojo industrijo razvila v toliki meri, da je postala tekmeec najbogatejšemu trgovskemu in industrijskemu narodu, Angležem.

Poleg bogatega germanskega plemena pa stoji obkoljena od Nemcev s severa, zapada in juga bogata in industrijsko razvita Češka in njena sosedja, poljedelska Poljska.

Dotikaje se severo-zapadnega vogla slovenskega juga išče, da razširi svojo moč, razvijajoč svojo trgovino in industrijo, Italija.

Od jugoslovanskih plemen so razmeroma najbolj razvili svoje poljedelsko stanje Slovenci, a priznati moramo, da ima balkanski polotok v ožjem smislu, do Save in Dunave, še skoro izključno pastirski sistem. Ilirski del na svojem zemljišču ne pridelava toliko, da bi se slovensko-hrvatsko pleme, ki živi na njem, moglo razviti do blagostanja.

Severni balkanski del ter južna bolgarska dolina Marice ima bogato, plodno zemljišče. — Prebivalstvo makedonskih in ilirskih gor pa je primorano vsled neplodovitosti zemlje se izseljevati na morsko obalo.

Z ozirom na svoj zemljepisni in gospodarski položaj dobimo takoj tudi odgovor, kam nas vodijo naši interesi. — Germanija išče za svojo industrijo in trgovino pota preko Trsta, Soluna in Carigrada. Italija bi mogla razviti svojo trgovino samo tedaj, kadar bi zavzela ilirsko-albanski del Balkana, ki je vezan na Jadransko morje. Ogrska stremi za tem, da se reši nemškega trgovskega in industrijskega navala, ustvari lastno industrijo in da preko Belgrada, Sofije in Carigrada najde pot na Balkan in v Orijent.

večno živeti. In ob takih mislih sem bil skoraj vesel, gledal sem smrti trdno v obličje in se je nisem več bal. Ali nenadoma, nepričakovano me je zopet napadlo, bilo mi je, kot da me orjaška roka vzdiguje visoko gori in me drži nad temnim prepadom — prišla me je omotica, stresla me je mrzla groza — stari strah, misel na zemljo je bila zopet tukaj in je pometala proč vse pametne razloge. Kolikokrat sem ponoči nenadoma, kot da sem začutil hladno sapo, planil prestrašen pokonci in sem obupan vil roki in ječlal: „O, moj Bog, moj Bog, umreti moram!“ Strah pred smrtjo me je zgrabil za vrat, mi tiščal grlo in v tem stanju se mi je zdela neizogibna smrt kot neka neznana grozovitost. In bal sem se zopet zaspati, le preveč je bilo spanje podobno smrti: Večno ležati zaprtih oči, ne da bi se ganil, nikdar več se ne zbuditi! In nisem si upal zapreti oči, iz strahu, da jih ne bom mogel več odpreti.

Ne vem, če trpe drugi enake muke, zame so bile prokletstvo mojega življenja. — Pošast smrti je stala vedno med menoj in njimi, ki sem jih ljubil, ter je bila celo v najsrečnejših trenutkih mojega življenja vedno na moji strani. Še v prvih časih mojega zakona, če je moja

Poljska, kot narodni del, (Galicija, Poznanjsaa in ruska Poljska) kupujejo produkte iz Orijenta čez Trst. Vsa jugoslovanska plemena pokrivajo svoje industrijske potrebe iz germanske in češke industrije. Srbija izvažajo svoje žito in živino v srednjo Evropo. Balkanski narodi so velik kupec srednje-evropske industrije. Vsi trije jugoslovanski gospodarski deli imajo pa dosti vodnih sil, gore skrivajo množstvo rud in premoga, in samo treba ljudi, ki bi to prirodno blago izkopali.

Kaj je torej po teh podatkih naš skupni interes v tem položaju? Prevzeti izvozno trgovino, ki gre skozi naše dežele, v lastne roke in proučiti in izrabiti prirodna bogastva naših pokrajin. Za trgovino se nam ponujajo po prirodi in po položaju tri točke: Trst, Solun in Carigrad. S temi točkami so nam dani tudi prvi cilji, ki morajo voditi jugoslovanska plemena k skupnemu narodno-gospodarskemu delu. — V težnji za temi cilji bodo našla jugoslovanska plemena pravo skupno vez in s tem se določa Slovincem in Hrvatom Adrija s Trstom, Srbom in Makedoncem Solun, a Bolgarom Carigrad, vsem z enakim namenom, da zgrade pot prodirajočemu nemštvu in italijanstvu proti vzhodu in da pridobe izvozno in uvozno trgovino z Vzhodom zase.

Za veliko trgovino pa je predpogoj lastna velika industrija. Kot rečeno, niti eno jugoslovansko pleme nima svoje velike industrije in je, kot vse kaže, ne bo imelo tekom nekaj desetletij, Trst velja kot važna točka za uvoz iz Vzhoda in izvoz industrije iz Evrope. Jugoslovanska plemena torej, ker nimajo lastne industrije, morajo iskati zaveznika med sorodnimi plemeni in ta je v srcu Evrope ležeča bogata Češka s svojo razvito industrijo. Edin mogoč stik s severnimi Slovani je izvoz industrije iz Češke in uvoz vzhodnih pridelkov tja in na Poljsko. To bi bila prva dejanska akcija na daljnem razvoju jugoslovanske, a deloma tudi vseslovanske ideje. Prvi intelektualni korak obstoji torej v tem, da organizujemo trgovino v Trstu in da za to pripravimo Slovence in Hrvate.

Že zgodovina nas uči, da Slovence in Hrvate vodi gospodarski razvoj na Adrijo. Razvoj pomorske hrvatske moči in naseljenosti Trsta po Slovincih in Hrvatih, to sta dva najbližja cilja in prvi odločen korak do oživetja jugoslovanske ideje in zveze s severnim, edinim industrijskim slovanskim plemenom, s Čehi. To je jedro jugoslovanske ideje in to jedro morajo najti Slovenci in Hrvati, združeni, delajoč ramo ob ramo. Hrvati imajo v Primorjih in Dalmatinah najboljše pomorske črke cele Evrope. Hrvati so bili v srednjem veku laketi in roka Benečije in brez tega orodja bi Benečija nikdar ne dosegla one moči, ki jo je imela. Kršna tla, na katerih žive Slovenci in Hrvati, jih vodijo na morje, ki

ljubljena Marjeta spala zraven mene in sem jo nežno opazoval in zidal zračne gradove za najino bodočnost, še tedaj se mi je vsiljevala strašna misel, in je zmotila moje veselje, moje radostne sanje o bodočnosti in upe.

Bil sem grozno poparjen in vprašal sem se: kaj nam koristi sreča, da smo združeni, če pa pride na to tako strašna ločitev! In potem me je vsega prevzela misel, kdo od naju dveh se bo moral prvi ločiti? — In to mučno vprašanje me je tako pretreslo, da so me oblile solze.

V svojih najboljših časih, kadar sem se telesno počutil razmeroma dobro, kadar sem bil srečen, me je nenadoma napadla globoka otožnost, ki je nikdo ni mogel razumeti. Čudili so se, da sem žalosten takrat, ko bi se moral veseliti.

Mene pa je prevzemala sredi največjega veselja misel na mojo minljivost, in strašna beseda „čemu?“, je donela kot svarilo na moje uho.

Najhujše pa na tej muki je to, da je človeka skrivaj sram se komu zaupati. — Mogoče objame pogosto moža in ženo ista zona, če v temi drug drugega objameta, pa si tega ne pri-

jim kaže gospodarsko in politično veličino, ki jo na njem lahko dosežejo. V primeru nam bodi Benečija.

Kakor kliče Jadrija Slovence in Hrvate na skupno delo, tako določa Srbom delo in smer Morava in Vardar. Izvoz žita in živine proti Donavi in uvoz industrije iz Ogrske preko Soluna, to je, kar mora voditi gospodarske korake mlade Srbije. To jih bo odtrgalo od tekovanja s Hrvati in od krvavih plemenskih bojev v Makedoniji; oni naj kolonizirajo Makedonijo intelektualnim potom, a ne s handžarjem v roki.

Isto velja tudi za Bolgarsko, ki ima sedaj najsrečnejši položaj, ki brzo raste v številu prebivalstva, vsled česar naraščajo njene potrebe in ki ima krasen pot v Carigrad.

Med Bolgarijo in Srbijo bodo nehale krvave plemenske borbe, ako ima prva uprte oči v Carigrad, a druga v Solun, ker bosta obe morale upotrebiti vse moči na gospodarskem polju. A skupno delo vseh jugoslovanskih plemen se da izraziti v tem, da se skupno upro germanskemu, madjarskemu in italijanskemu gospodarskemu prodiranju, da zapro pot čez svoje dežele tujim plemenom in da začno brez odlaganja s praktičnim delom, z naseljevanjem v Trstu, Solunu in Carigradu.

Slovenci in Hrvati imajo samo en pot do veličine, slovenske pokrajine, hrvatsko Primorje in Dalmacija, združene v trgovini in na morju, morejo tudi same ustaviti se germanskemu in italijanskemu prodiranju in tako postanejo zastavonoše jugoslovanske ideje.

Za narod.

Najmočnejša zaslomba zdrave in uspešne politike mora biti narod sam. Težko greše oni, ki zapostavljajo narod v javnih vprašanjih in ga porogljivo nazivljejo masa. Taki politiki in takim političarjem bo njihov trud rodil težko osvetlo. Narod je, vzeto v najširjem smislu besede, od pamtiveka bil izvršitelj velikih osnov, velikih preobratov.

Akademski političarji ustvarijo sicer na papirju lahko koristne ideje, ali ako so brez zaslombe, ako so brez naroda, ostanejo njihove ideje mrtve črke, ki jih zgodovina v najboljem slučaju samo mimogrede omenja. Tiste ideje velikih politikov pa, ki temelje na narodni moči in veličini, so ideje bodočnosti. — Ako se socializem dandanes razširja, ako prešinja s svojimi idejami proletarijat, mora to zahvaliti edino dejstvu, da se ga propagira med delavstvom. In v resnici socialnih idej niso propagirali niti Bebel niti Adler, temveč ona silna legija delavstva, ki jih je osvojila, kot svoje življensko vprašanje, kot program svoje borbe.

Francoske revolucije niso sprožili oni vzroki, ki jih zgodovina navadno navaja, niti načrti na papirju prvakov revolucije, njo je sprožila ona sila naroda, ki se je bila odtrgala

znata. Strah pred smrtjo je tako velik, da si ga ne upamo niti imenovati.

Na vse te stvari sem moral misliti, moja ljuba Marjeta pa je medtem jokala in vzdihovala ob moji postelji. Bilo mi je zelo hudo, da je nisem mogel potolažiti, da ji nisem mogel povedati, da nič ne trpim. Če smrt zares ni nič drugega, kot nezavest telesa, potem nisem imel prav, da sem se je tako zelo bal.

Počutil sem se dobro, prevzel me je pokoj, in pozabil sem na vse skrbi. Ali moj spomin je bil nenavadno oster in jasen. Z neznano hitrostjo je šlo vse preteklo življenje mimo mene, a bilo je kot igrokaz, meni čisto tuj, bilo je, kot da mi tuj glas pripoveduje mojo lastno zgodovino. In ta čuden in poseben občutek se mi je zdel zanimiv, in me je kratkočasil.

Videl sem kraj, daleč, daleč proč. Ozka cesta je držala skozi, in na ovinku pota je vstajal smrekov gozdiček ob kamenitem obronku. Tja proti napol razpadli koči ob močvirju je stopal sedemleten deček — to sem bil jaz — s svojim očetom. V koči so stanovali Marjetini starši, ponudili so nama cvrtja, a bili so to zelo siromašni ljudje, ki so živeli z delom svojih rok.

od prestola, in kateri se je priljubila ideja revolucije. Vseh velikih narodnih preobratov niso izvedli posamezniki, nego sila naroda. — Ni sumnje, da je treba posameznikov, da ustvarijo načrte, da zamislijo osnove, ali za izvedenje idej je treba naroda, ki ž njimi živi in z njimi pada.

Mnogo zakrivijo torej oni, ki v teku svoje politike ne računajo resno na narod, na moč njegove volje. Tisti, ki tako delajo, so politično nemarni, indolentni, ki jim je narod vedno na jeziku, a v srečo je za njo prosta, brezpravna masa. Oni, ki se bojujejo ramo ob ramo z narodom, z ogromno silo, z zakladom spečih energij, oni so poklicani, da narod pouče o svojih idejah, da ga navdušujejo zanje, ker preko naroda je pot k svobodi, ker je narod politični, realni ustvaritelj velikih idej.

Naša politika mora biti namenjena narodu, ker je naš program vzklił iz naroda. Mi smo stražniki tega programa, mi ga moramo izročiti narodu, da ga on ustvari. Mi razumemo potrebo, ki jo vsak posameznik črpa iz naroda, in zato moramo biti predstraža narodne vojske. Daleko od nas mora biti vsaka misel, da bi vodili kako višo, gosposko politiko, ki je brezdušna, nedelavna, brez programa in neuspešna. Vsak oni, ki misli kot mi, je poklican, da vzgaja narod, da ga poučuje, oplemenjuje.

Zdrava, iskrena politika se mora držati principa narodne ideje, ki edina nam oznanja boljše in lepše dni. Pod geslom: „Iz naroda za narod“ naj se družijo naše vrste, na se krepijo zavest naše narodne ideje.

Delovanje „Schulvereina“ na Slovenskem v zadnjem času.

Da je nemško šolsko društvo v primeri z našo „Družbo sv. Cirila in Metoda“ nerazmerno boljše organizirano in zato tudi spolnjuje svojo nalogo, kar čutimo leto za letom bolj na svojem lastnem narodnem mesu, je bridka resnica. Poleg raznih brošur in koledarjev izdaja v negotovih obrokih tudi letak „Kaj je zadnje polletje prineslo našemu narodu?“ In tam najdemo naslednje vrste o vspehih „Schulvereina“ na Slovenskem:

„Naravnost velikansko se je obneslo zaščitno delo v zeleni Štajerski. Sklenilo se je, da se ustanovi za Ljutomer nov otroški vrtec, in za Velenje nova šola. Celje, od „vindišarskega“ nasprotnika s tako žilavim naporom naskakovana trdnjava (Trutzburg) na jugu, dobi trajno varstvo, ker ustanovimo v industrijskem predmestju, Gaberjih, petrazredno nemško ljudsko šolo in nemški otroški vrtec. 100.000 K, vsota, ki jo kot enkratni izdatek še nikdar nismo iz-

Potem sem zagledal drugo podobo.

Videl sem široko morje in nebo nad njim, in tam je živel in sanjarił deček, a nenadoma je moral proč in je bil v neki stari, mračni hiši, v vzgojevališču, ali hrepenenje po širokem morju je živelo naprej v njegovem sreču.

Potem sem videl temno, v zemljo skopano jamo; dečkov oče je umrl. — Deček je odrasel, imel je majhno uradniško službo v neki bolnišnici in je živel enolično življenje; njegovo edino veselje so bili nedeljski obiski v hišici ob močvirju.

Življenje je postajalo za uboge ljudi zmirom težje, nobenega zaslužka niso več imeli.

Marjeta je bila še otrok in je ljubila mladeniča, ker ji je obljubil majhen voziček. Pozneje pa, ko je odrasla, in jo je pozelel v zakon, je opazil na njenem nenadnem strahu, da ga ne mara. A bila je prepokoren otrok, da bi rekla: ne, in se je polagoma privadila na misel, da postane žena mladostnemu prijatelju. In pri poroki se je zdelo, da je izrekla brez nevolje svoj da.

Na dan svatbe je deževalo curkoma, in ko so prišli iz cerkve domov, je morala Marjeta sleči svojo poročno obleko ker je bila čisto premočena.

Tako so šle memo mene podobe iz mojega življenja. Živel smo nekaj časa tam v domovini, ali nekega dne sem našel doma Marjeto

dali, odkar je na delu nemško zaščitno delo, je nemški „Schulverein“ uporabil za varstvo Celja. In že nas čakajo nove šolske ustanovitve v Hrasniku in Slov. Bistrici.

Koroško je dobilo razen tekočih, znatnih zneskov za otroške vrtece, šolska kosileca, učna sredstva, božičnice, ljudske knjižnice, za oba zavoda učiteljskih pripravnikov v Celoveu, podpore za zgradbe šolskih poslopij in otroških vrtcev, imenujemo šolo v Sp. Dravogradu in otroška vrtca v Borovljah in Železni kaplji.

Na Kranjskem je zrastle s pomočjo nemškega „Schulvereina“ nova šola v Schönstein-Šiški pri Ljubljani, druga šolska zgradba nas čaka v Trzinu. — Vse nemške šole ubogega kočevskega jezičnega otoka so dobile nova učila.

In celo iz daljnega juga, iz Škedenja pri Trstu, prihaja vesela vest, da se ondotna šola, ki jo je ustanovilo vrlo krajno šolsko društvo s pomočjo nemškega „Schulvereina“, tako divno razvija, da je neobhodno potreba, da se zgradba razširi.

Tako vlada v vseh provincah živahno narodno življenje. Nismo dobili samo starega, temveč obilica novih narodnih pridobitev razveseljuje sree vsakega Nemca.

Tako zanosno in nadejno govori nemško poročilo. In sedaj pomislimo na domače siromaštvo in na našo šolsko družbico!

Politični pregled.

Izid volitev. Doslej je znanih 399 volilnih rezultatov. Izvoljenih je bilo 231 poslancev, ožjih volitev je potrebnih 168. Izvoljeni se razdele po strankah: Socijal. demokratje 58, krščanski socijalisti 59, nemška napredna stranka 7, nemška ljudska stranka 5, centrum 28, Mladočehi 4, Staročehi 2, češki narodni socijalist 1, češki agrarci 6, klerikalni Čehi 4, nemški agrarci 9, svobodni Vsenemci 3, Malorusi 6, Rumunec 2, Italijanov 10, Slovenska ljudska str. 14, slovenski naprednjaki 4, Hrvatje 5, Srb 1.

Volitve v državni zbor. Splošna volilna pravica v Avstriji je prvičkrat govorila; silni prirastek socijalno-demokratske stranke je njen glavni znak, jako so tudi narastli krščansko-socijalni glasovi. Rdeča in črna barva bosta gospodovali v novi zbornici. Ostale stranke, vsaj kar je bilo glavnih v stari zbornici, so nazadovale. Nemška ljudska stranka, zlasti na Koroškem in Štajerskem, je izgubila več kot polovico vseh mandatov, njeni prvi možje so propadli napram čisto neznanim socijaldemokratskim sodrugom. Minister Marchet n. pr. je

s solzami oblit. Jokala se je, ker ji je bilo dolgčas, in ni hotela več živeti v tistem kraju. In mož ji je obljubil spolniti željo. Delal je naporno, še v svojih prostih urah pozno v noč, posrečilo se mu je nekaj prihraniti. Krajcar za krajcarjem je dal na stran in čez šest mesecev je imel čedno vsotico; medtem je njegov prijatelj v Parizu dobil zanj službo, in tako se je lahko s svojo ljubljeno ženo, ki se ni več jokala, preselil v mesto. O, kako je bila vesela, medpotoma, na železnici se je celo smejala. — Bila je dolga vožnja, trajala je vso noč in klopi tretjega razreda so trde. In da bi Marjeta prijetneje spala, jo je v zelv naročje, in spala je kot otrok, glavičco naslonjeno na njegove rame.

To je bila vsa moja preteklost. In sedaj sem ležal na ozki postelji v naglici najetem stanovanju v Parizu. Umrl sem in moja žena je klečala na tleh in se jokala.

Belkasta svetloba, ki jo je še zaznavalo moje levo oko, se je polagoma zameglila, vendar sem se še dobro spominjal sobe, v kateri sem ležal: Na pesni je stala zofa, na levi peč, nad njo stenska ura, ki ni imela uteži, stala je na šest minut čez deset. Okna so gledala na cesto, ki je ležala temno globoko pod nami. — Ves Paris se je moral drenjati tu mimo, kot bi sodil po silnem hrušču, ki je prihajal s ceste. Šipe na oknih so se tresle in šklepetale neprestano.

(Dalje prih.)

dobil v Badnu smešno nizko število glasov, očeta volilne reforme, prejšnjega ministra Byland Rheidta je pokopala njegova lastna hčerka: na Dunaju je podlegel socijal. demokratu. Vsenemci so izginili s pozorišča, Schönerer je padel. Mladočehi so izgubili najbolj gotove okraje, vse so jim vzeli socijalni demokratje.

Volilni porazi. Najstrahovitejši poraz sta doživeli dve stranki, najhujši nasprotnici Slovencev. To sta nemška ljudska stranka na Koroškem in Štajerskem in italijanska iredenta v Trstu in Istri. — Vse nemške stranke ne spravijo brez krščanskih socijalistov niti sto poslancev za skupni blok.

Socijalna demokratska stranka je pri prvih volitvah na Dunaju dobila 8 poslancev, na ostalem Nižje Avstrijskem 4, Čehom v kraljestvu je vzela 12 poslancev, na Moravskem 3, češkim Nemcem 10, na Moravi 2. Izvoljen ni niti po en socijal. demokrat na Kranjskem, Goriškem, Istri, Salcburškem, Tirolskem, Bukovini. V 60 okrajih pridejo v ožjo volitev.

Državni zbor hoče sklicati vlada že na dan 12. junija. Že zdaj dela na to, da bi preprečila adresno debato, ker se boji, da pride do srditih bojov med klerikalei in med soc. demokrati in da bi adresna debata znala postati nevarna vladi in pogajanjem z Ogrsko.

Za deželno avtonomijo. V Liberecih na Češkem je imel minister Prade volilni shod, na katerem se je posebno zavzemal za narodno avtonomijo na Češkem. Ako se je 360.000 Italijanov na južnem Tirolskem dovolila avtonomija, se mora dovoliti tudi na Češkem. — (Ta zahteva se strinja s slovenskim narodnim programom, s slovensko narodno avtonomijo. Koroška in Štajerska se morata razdeliti v narodni skupini, nemško in slovensko.)

Med Hrvati in Magjari je prišlo do razpora, ki utegne imeti neugodne posledice za oba naroda, ki sta se na podlagi reške rezolucije združila proti Dunaju. Magjari hočejo namreč na železnicah na Hrvatskem uvesti magjarski jezik kot službeni in to potom zakona, ki naj ga sklene budimpeštanski državni zbor, dasi je to naravnost v nasprotju z hrvatsko-ogrsko nagodbo. Brezprimerno drzovito so hoteli Magjari utopiti Hrvate v morju edinstvene magjarske ideje ter hoteli po zakonu vriniti magjarski jezik na hrvatskem ozemlju. Potem bi nameščali na hrvatskih železnicah same magjarske uradnike, ter je to državnopravno zaeno važno krušno vprašanje za hrvatske uradnike. Hrvatska koalicija v zvezi s hrvatsko vlado noče in ne sme pod nobeno ceno popustiti Magjarom. Hrvatje se pripravljajo na dolgotrajno in težko borbo.

Stroški za nemške naselbine. — Proračunska komisija nemškega državnega zbora je izrazila željo, da se napravi pregled stroškov za vzdrževanje nemških kolonij. Koncem leta 1906 so veljale: Vzhodna Afrika 91 milijonov mark, Kamerun 25.6 mil., Togo 4 mil., jug. zapadna Afrika 40 mil., Nova Gvineja 7 mil., otočje v Avstraliji 25 mil., Samoa 1.4 mil., Ki- aučau 102 mil. mark. Vseh stroškov za svoje kolonije je plačala Nemčija doslej okoli 890 milijonov. In kdaj bo dobila to poplačano? In od koga?

Štajersko.

Izid volitev v kmečkih občinah. „Narodna stranka“ na Štajerskem se je zmagovito povrnila iz volilnega boja. Pridobila je s prvim naskokom dva mandata, a z enim kandidatom pride v ožjo volitev. V celjskem okraju je zmagal narodnjak Roblek s 4131 glasovi, v Slovenjegraškem volilnem okraju pa V. Ježovnik nad klerikalnim kandidatom, deželnim odbornikom štajerskim Robičem. V okraju Brežice-Trbovlje pride do ožje volitve med klerikalcem Benkovičem in pristašem „Narodne stranke“ Rošom. V ostalih štirih slov. okrajih štajerskih so zmagali klerikalni kandidati z znatnimi večinami.

V mestnem volilnem okraju Celje-Ormož je izvoljen nemški kandidat Marekhl z 2687 glasovi, Slovenec Rebek je dobil 1180 glasov. Na prvi pogled je to število veliko, a če pogledamo posamezne kraje, vidimo, da so se Slovenci mnogokje zelo slabo držali. Celje ni dalo več kakor 144 (!) slovenskih glasov, Ormož samo 36, Ljutomer samo 64, Brežice 44 (!), Laško 29 glasov i. t. d. — Krasno se je obnesla Sevnica z 263 glasovi, v Zgornji Vižingi, nemški vasi med Muto in Marenbergom, so dali kmetje slovenskemu kandidatu 118 glasov, v Trgu Vuzenici je dobil Rebek 109 glasov. — Nemški kandidat je bil izvoljen z absolutno večino 674 glasov nad Slovenci in soc. demokrati. Celjski mandat ostane bojni mandat, ki ga morajo Slovenci naskakovati, dokler si ga ne osvoje.

V Mariboru je bil s pomočjo slovenskih glasov izvoljen soc. demokrat Resel, nemški kričar Wastian je sramotno podlegel. V mestnem Ptujskem volilnem okraju pride do ožje volitve med vsenemcem Malikom in kršč. socialcem.

Narodna stranka na Štajerskem objavlja, da skliče takoj po končanih volitvah glavni strankarski zbor.

Nemčurski kandidatje, „Štajercijanci“, ki tvorijo predstražo nemški „Volkspartei“, so propadli. Največ glasov je dobil izmed njih nemškutarski kmet Kresnik, ki je kandidiral na desnem dravskem bregu, namreč 2077. Visoka številka! Njihov kandidat Senekovitsch na levem bregu je dobil 1706 glasov, renegat Ornig v ptujskem okraju 1317.

Iz Celja. O geslu „Svoji k svojim“ se je že toliko pisalo, da bi bilo sploh odveč o tem geslu kakor takem še več omeniti. — To je ravnotista moč, katera mogoče stre nemčurstvo na Spodnjem Štajerskem, posebno še v Celju. — V obče se naše celjske dame držijo tega gesla, — a ne vse in povsodi. Slišal sem že odlično gospo, katero sem opozoril na geslo „Svoji k svojim“, se odrezati: „E, kaj bodem tje hodila (imenoval sem neko trgovino), ker se tam nikdar ničesar ne dobi, kar se zahteva.“ — Mogoče, da je bila to istina, ker trgovina se je komaj ustanovila, a tem večja potreba bi bila, da se takega novega trgovca podpira. Ako bi ta dama šla tja v trgovino in bi zahtevala stvari, katere ni na razpolago, bi jo dotični trgovec že v par dneh lahko naročil in potem postregel. Res človeka srce boli, ako vidi naše „narodne“ dame v nemške manufakturne trgovine zahajati, ko imamo Slovenci boljše kakor pa Nemci. Tukaj ni nobenega izgovora. Kako bi se temu zlu odpomoglo? Mislim, da mora tukaj tudi mož in oče imeti svojo besedo, da se to geslo povsod izvaja. To je podrobno narodno delo, katero pa je nad vse koristno in potrebno, ako se hočemo nemčurstva pri nas v Celju rešiti. Ako bi se geslo „Svoji k svojim“ samo eno leto dosledno izvajalo, bi videli, kako bi tem prenapetim nemčurjem greben padel. — Nič ni bolj grdega in ostudnega, kakor naše izzivače podpirati, in vsak zaveden Slovenec in Slovenka naj bi se sramovala te pritepenice, kakor gada na svojih prsih, s slovenskim denarjem rediti. Kako se naj kmet po slovenski inteligenci ravna, ako vidi, da se dame od mož, ki propagirajo za blagor naroda, ravno narobe ravnaajo. Sedaj ko bode volilni boj končan, bilo bi prvo delo, da prebudimo našo celjsko okolico, katera je v tem oziru zelo zanemarjena. Torej gospodje, tudi na podrobno narodno delo! Vsako nedeljo in praznik naj se priredi več shodov v najbližji okolici, na katerih naj se tudi govori o geslu „Svoji k svojim.“ Ako se to izvrši, bomo videli, da se okolica prebudi, in ako to dosežemo, potem še le bode Celje za nemčurje v nevarnosti. Seveda se za to morajo tudi trgovci sami brigati in pričeti primerno konkurenco. — Naj razmišlja o tem tudi naše mlado „Trgovsko društvo.“ Otresimo se gadov, ki pijejo našo kri, podpirajmo samo naše narodne trgovine in ljudi, in potem lahko doživimo veseli trenotek, ko bode na celjski mestni hiši slovenska trobojnica plapolala. Perun.

Podravska podružnica „Prosvete“ je ustanovila v velikonočnih počitnicah svojo V.

javno ljudsko knjižnico v Marenbergu. Knjižnica obsega poleg leposlovnih in poučnih knjig tudi precejšnje število mladinskih spisov, kar je posebne važnosti, ker je marenberška 5 razredna ljudska šola popolnoma nemška. Poleg tega je prevzela podružnica v svojo last in upravo knjižnice vuhredškega bralnega društva, ki jo je s sodelovanjem starejšine „Slovenije“ g. Fran Pahernikom, veleposestnikom v Vuhredu primerno uredila in izpopolnila. Knjižnico je otvoril phil. F. Mravljak s predavanjem o pomenu ljudske izobrazbe. V prihodnjih dneh ustanovi podružnica še svojo VII. knjižnico in sicer v mariborskem okraju. Poleg tega je priredila podružnica 1. aprila predavanje pri sv. Antonu na Pohorju, kjer je predaval tov. Fr. Mravljak o volilni reformi. — Podružnici je darovala mariborska posojilnica 50 K. Knjižnice podravske podružnice so ustanovljene vse ob jezikovni meji in sicer v Št. Ožboltu ob Dravi, Kapli, Sv. Duhu, na Ostrem Vrh, Sv. Antonu na Pohorju, Vuhredu in Marenbergu.

Potres. V Ljubnem in Donawitzu na Gornjem Štajerskem je bil 10. t. m. ob četrt na 6 zjutraj hud potres, ki je trajal 3 sekunde. Potres se je širil na severozapadno stran, čutili so sunke v raznih krajih na Semeringu in proti Weichselskemu pogorju.

Povodnji na Gornjem Štajerskem. — Mura in njeni pritoki so ob zadnjem neurju silno narasli. V Gradcu in okolici so bili vsi leseni mostovi celo v nevarnosti in stoje pod neprestanim nadzorstvom ognjegascev. V Mikšnici je voda most podrla. — V Trofaiachu je bilo 25 hiš v nevarnosti, da jih voda ne samo preplavi, ampak celo spodmelje in podere. Prebivalci so bili v velikem strahu za svoje imetje in življenje.

Koroško.

Slovenska zmaga na Koroškem. V volilnem okraju Pliberk-Doberlaves, Železnakaplja-Borovlje je zmagal slovenski narodni kandidat Franc Grafenauer, ki je dobil 4622 glasov. Nemški kandidat Seifritz je dobil 2077 glasov, soc. demokrat Kristan 1436 glasov. Velika navdušenost in radost se je razletela po slov. Korotanu, ker imajo zdaj slovenski Korotanci svojega narodnega konzula, ki je izvoljen z velikansko absolutno večino 1109 glasov.

Dva koroška slovenska mandata. Koroški Slovenci utegnejo po novi volilni reformi vkljub zlobnim naklepom nemških nacijonalcev ki so hoteli popolnoma zaslužniti slov. Korotan, priti do dveh mandatov. Grafenauer je že izvoljen, a v velikovškem okraju pride Slovenec Ellersdorfer, ki je dobil 1547 glasov, z nemškim nacijonalcem Nagelom — 1753 glasov — v ožjo volitev. Ker sklenejo koroški Slovenci s social. demokrati kompromis za ožje volitve, utegne zmagati Ellersdorfer. Slovenci bodo zato glasovali za social. demokratskega kandidata Lukasa v Celovski okolici, ki je v ožji volitvi z nemškim nacijonalcem Kirschnierjem, in za socialno-demokratskega kandidata Krampla v Špitalskem volilnem okraju napram nemškemu kandidatu Steinwenderju.

Najhujša nasprotnica koroških Slovencev, nemška nacijonalna stranka, je dobila 14. maja pri državnozbornih volitvah smrtni udarec. Od vseh njenih 10 koroških mandatov je dobila pri prvotni volitvi samo dva, in mogoče je, da ne dobi nobenega več. V beljaškem okraju je izvoljen soc. demokrat Riese, v dveh okrajih pride v ožjo volitev s soc. demokratom, in v dveh s krščan. socialcem. Ker je med Slovenci in tema dvema strankama sklenjen kompromis, je njen poraz na vseh poljih skoro zagotovljen. Doslej je že izgubila 3 mandate. — Med Slovenci vlada velikansko navdušenje, kresovi gorijo, topiči pokajo. Prvič so zmagali z lastno močjo brez vsake tuje pomoči.

Libuče. (Občinska volitev.) Dne 7. maja so bile občinske volitve. Te volitve so pokazale, da pri nas ni prostora za nemškutarijo. Udeležba je bila naravnost ogromna. Če bi kdo primerjal to in zadnjo volitev, bi moral strmeti:

Sedaj na slovenski strani tako živahno gibanje, pred tremi leti taka zapasnost; zdaj vsi razredi naši, prej vsi nasprotni. Razun Sorgendorfskega oskrbnika, ki je rojen Nemeč, a pameten mož in prejšnjega župana, so vsi drugi odločni Slovenci. Letos so izvolili 18 odbornikov.

Primorsko.

Trst. Slovenci so sijajno zmagali v tržaški okolici s svojim kandidatom Rybašem, ki je dobil 4518 glasov, socialni demokrat Jernejčič je dobil 1444 glasov. — V mestu samem so italijanski nacijonalci propadli v vseh štirih okrajih. V prvem okraju Staromesto-Sv. Jakob je bil izvoljen soc. demokrat Pittoni, slovenski kandidat Mandič je dobil 911 glasov. V ostalih treh okrajih pride povsod soc. demokratski kandidat v ožjo volitev z italijanskim liberalcem, in je povsod zmaga socialistov vsled kompromisa s Slovenci zagotovljena. Slovenci smo dobili v vseh okrajih častne manjšine; v drugem je dobil dr. Gregorin 1614 glasov. S temi volitvami je poraz laških iredentov gotov, in nikoli več ne pridejo na površje s svojo krivično, protiljudsko in protislovensko politiko. Trst je ugrabljen Italijanom, ki ne bodo imeli v mestu niti enega zastopnika.

V Istri so doživeli Italijani popoln poraz. V dveh hrvatskih in slovenskem volilnem okraju so izvoljeni slovanski kandidatje z ogromno večino. V ostalih treh italijanskih okrajih so italijanski liberalci povsod propadli. V dveh okrajih pridejo v ožjo volitev s hrvaškim narodnjakom dr. Laginjo, v enem s kršč. socialistom. Grozovlada italijanskih iredentistov je zlomljena. Slovani gredo na površje.

Število glasov v Trstu. Skupen rezultat volitev v mestu in okolici izkazuje 8415 slovenskih, 8371 italijanskih, 10274 social. demokratskih in 1932 krščansko-socialnih glasov. Slovenci so dosegli torej v mestu in okolici več glasov nego italijanski narodnjaki ter so napredovali od l. 1901 za 2000 glasov. To priča, da je tretjina Trsta slovenska.

Na Goriškem so zmagali klerikalni Slovenci v 2 okrajih, namreč v Goriški okolici sodni tajnik Fon, v gornji Soški dolini pa dr. Gregorčič. Na Krasu je ožja volitev med klerikalnim Laharnarjem in liberalnim Štrekljem, ter je izvolitev poslednjega zagotovljena. V Gorici je izvoljen italijanski liberalec, župan Marani, slovenski kandidat Kopač je dobil v mestu blizu 1000 glasov.

Volilo tržaškemu županstvu. Umrli baron Ralli je zapustil županstvu v Trstu vsoto 100.000 kron v človekoljubne namene.

Vodstvo italijanske stranke je sklenilo da se ne udeleži ožjih volitev v Trstu, vsled česar bodo izvoljeni sami socialni demokrati, za katere bodo glasovali tudi Slovenci. Lahki se posebno pričujejo na vlado in na njene komisarje in so priobčili izjavo, v kateri je rečeno, da se v znak protesta zoper vlado volitev ne udeležijo.

Dalmatinski Hrvati in Srbi v Trstu so se bratski zavzemali za slovenske tržaške kandidate, da s svojimi glasovi utrdijo bratsko slovo med Slovenci in njimi. Italijani v Trstu so kandidirali v enem svojih štirih okrajev zadar. župana Ziliottija, da s tem demonstrirajo proti vladi, ki 15000 Italijanom v Dalmaciji ni dala mandata. Zlasti zategadelj se slovanski Dalmatinci v Trstu še bolj navdušeno združujejo pod slovensko zastavo, da bi bilo čim večje število volilcev zoper lahonskega župana. V svojem volilnem oklicu so zatrjevali: „Slovenec je naša krv, slovenske pobjede (zmage) pobjede so naše“ in sklepajo: „Slovenec i Hrvat za uvijek brat i brat.“

Kranjsko.

Bela Ljubljana ni še govorila odločilne besede, to se zgodi pri ožjih volitvah v četrtek dne 23. t. m.; popolnoma gotova je zmaga ljubljanskega župana Ivana Hribarja. Pri prvotni državnozborni volitvi v torek je bilo vsega skupaj oddanih 5179 glasov, župan Hribar jih je dobil 2589, torej mu manjka do ab-

solutne večine en sam glas; zato bo ožja volitev med Hribarjem in klerikalcem Kregarjem, ki je dobil 1526 glasov, torej 1063 glasov manj od župana. Socijalni demokrat Kristan je dobil 641 glasov, nemški kandidat Deleott 418 glasov.

641! Socijalni demokratje so doživeli 14. maja v Ljubljani veliko blamažo. V nedeljo je gospod kandidat E. Kristan povdarjal v „Narodnem domu“ na svojem shodu, da pride v Ljubljani pri teh državnozborskih volitvah socijal-demokratska stranka v prvi vrsti v poštev, ker je Ljubljana delavsko mesto. In dva dni kasneje! Borih 641 glasov so s težavo zbobnali skupaj. Slovensko volilstvo je pokazalo, da z internacionalno socij. demokracijo noče imeti prav nobenega stika. — Pred 6. leti je imela Ljubljana (z okolico) 800 socijal-demokratskih glasov, sedaj pa je napredovala torej na 641 glasov!

Kranjska je črna. Po deželi so izvoljeni razen Kočevja sami slovenski klerikalci in to z ogromnimi večinami. V kamniškem okraju n. pr. je zmagal duhovnik dr. Krek s 4800 glasovi, v vol. okraju Postojna duhovnik Žitnik s 5648 glasovi, agrarec Dekleva je dobil 2959 glasov. V Ljubljanski okolici je dobil Šušteršič 7210 glasov. Naprednjaki so ostali v manjšini, istotako socijalni demokratje. V Idrijskem okraju je dobil socijalni demokrat Kopač 1137 glasov, liberalcec Gruden 1400 glasov, klerikalec Gostinčar je izvoljen z 4731 glasovi. Največ glasov je dobil na Kranjskem soc. demokratiški kandidat Cankar v okraju Litija-Zagorje, namreč 1302. To bi bil najbolj soc. demokratiški okraj na Kranjskem, a Cankar je dobil tudi mnogo liberalnih glasov. V Kočevju je izvoljen grof Auersperg. Vsega skupaj je bilo na Kranjskem oddanih za klerikalce 48176 glasov, za narodno-napredne kandidate 12697 in za socijalne demokrate 5030 glasov.

Socijal. demokrati imajo na Slovenskem največjo zaslombo v štajerskem Brežiško-Trboveljskem okraju. Tam je dobil njihov kandidat Čobal 1690 glasov. Za njim pride okraj tržaška okolica z 1444 glasovi, koroški Plibersko-Boroveljski (1436), potem Litija-Zagorje i. t. d.

Josip Stare † Dne 13. maja zvečer je umrl v Ljubljani g. Josip Stare, umirovljeni ravnatelj zagrebške gimnazije in odlični slovenski pisatelj. Za „Ljubljanski Zvon“ je napisal več lepih povesti, omenjamo samo par naslovov: „Vinko“, „Prvi sneg“, „Vanda“, „Povest starega naslanjača“ i. t. d. Napisal je tudi več študij in za „Družbo sv. Mohorja“ znamenito „Občno zgodovino“ v 15 snopičih. Plemenitemu slovenskemu delavcu — Večna slava!

Angleški časnikarji na Kranjskem. — Angleški časnikarji prirede poleti izlet po Alpah ter pridejo tudi na Kranjsko. Ogledali si bodo Bohinjsko jezero, slap Savice, Vintgar in Bled. Železniško ministrstvo je odobrilo program, ki ga je predložila deželna zveza za promet tujcev na Kranjskem glede poseta angleških časnikarjev v naši deželi.

Delitev zemljišč na Kranjskem. Lani se je sklenilo 152 delitev 16.930 hektarjev občinskih in drugih zemljišč med 4721 prizadetih dočim se je vzelo v delo 122 delitev. Najvažnejša je pri tem razdelitev obsežnih, zanemarnjenih in zapuščenih pašnikov, ki jih spreminjajo za njive, travnike in nasade.

Prosveta.

Slovenske učne knjige za srednje šole. S spisovanjem slovenskih učnih knjig za sred. šole smo vsled vednega dreganja prišli le nekoliko naprej. Celo akcijo je vzelo v oskrbo profesorsko društvo, ki naznanja, da so se v zadnjem času spisale oziroma začele pisati naslednje učne knjige: Dr. J. Tominšek je spisal grško slovnico in spisuje sedaj grške vadbe. Dr. Sket je popravil slovensko čitanko za 3. razred po navodilih enkete in je ravnokar izšla nova izdaja te knjige. Prof. Štritof sestavlja nemški slovar za najnižje razrede in ga ima tretjino že v rokopisu izgotovljenega. Zemljepis za 1. razred upa

spisati prof. Pajk do l. 1908, prof. Orožna domovinoznanstvo za 4. razred je ravnokar izšlo. Prof. Macher je dovršil živalstvo za nižje razrede in bo do jeseni že na razpolago. Isti pisatelj spisuje zdaj botaniko za nižje razrede in jo upa do počitnice dokončati. Mineralogijo in kemijo za 4. razred realk spisuje dr. Beuk. S tem bomo dobili vsaj za nižje razrede nekaj novih knjig, katerih je bilo že nujno potreba. S spisovanjem knjig za višjo gimnazijo se je prav malo napredovalo in še ne bomo tako kmalu imeli potrebnih knjig, ker se za nekatere predmete še dosedaj niso dobili pisatelji, kar je za naše profesorje jako slabo znamenje. Za višjo gimnazijo so spisane oziroma se spisujejo sledeče knjige: Dr. Svetina in dr. Pečjak sta spisala knjige za verouk za 5., 6. in 7. razred. Latinski slovar se bo menda začel tiskati prihodnje leto, če se do tedaj izvršita še dve črki. Slovarčke k grškim klasikom napiše prof. dr. Tominšek. Slovenske knjige za 5. in 6. razred spisuje prof. dr. Šlebinger, Zgodovine za stari vek je spisal prof. Pire v Idriji polovico. Matematične knjige je spisal prof. Matek. Živalstvo dr. Poljanca je že v recenziji; isti pisatelj piše sedaj mineralogijo. Prof. Macher mora svojo botaniko, sestavljeno še po stari metodi predelati po novi biološki metodi. Somatologijo spiše do počitnice dr. Homan, propedeutiko za gimnazijo pa je pripravljen (!) spisati dr. Ozvald v Gorici, če dobi dopust. Za isti predmet se je ponudil tudi dr. Rostohar, ki ima spisano že polovico knjige. Čudno se nam zdi, da se še vedno ni našel noben profesor, ki bi spisal zgodovino srednjega in novega veka, dasiravno imamo dosti zgodovinarjev. Seveda Rutarja in Vrhovca ni več, drugi imajo pa preobilo dela! Tudi pisatelja za psihologijo pogrešamo. — Da ministrstvo ne pospešuje posebno spisovanja slovenskih knjig, je razvidno že iz tega, ker je dobil od vseh teh pisateljev, kolikor nam je znano, samo en sam dopust, dočim imajo sedaj v Ljubljani kar štirje nemški profesorji popolni ali vsaj delni dopust. Od bodočih slovenskih državnih poslancev pa zahtevamo, da izposlujejo takoj, čim bo gotovih vsaj nekaj knjig, slovenski učni jezik ne samo na kranjskih, marveč tudi na koroških, primorskih in štajerskih srednjih šolah. To naj bo njihova prva zahteva v novem parlamentu.

„Slovenska Solska Matica“ začne izdajati s prihodnjim letom zbirko komentiranih slov. šolskih klasikov. Prvi zvezek bo obsegal Prešernov: „Krst pri Savici“. Poleg tega začne izdajati tudi poljudno-znanstveno knjižnico, ki bo prinašala spise iz najrazličnejših znanstvenih strok. Prvi zvezek prinese menda spis iz prirodoslovja.

Hrvatsko gledališče v Osieku. Hrvatje so začeli misliti na to, da ustanove v Osieku, glavnem mestu Slavonije, drugo narodno gledališče. Minoli teden se je vršil meščanski shod, na katerem je bil izbran pripravljalni odbor in sprejeta pravila. Sklenili so, da se osnuje hrvatsko gledališko društvo, ki bo sestavilo in vzdrževalo stalno dramatsko in operetno družino. Gledališke predstave se imajo začeti s 1. januarjem 1908. Zanimanje za gledališče je med osiečkim hrvatskim meščanstvom velikansko, hrvat. deželna vlada je obljubila letne podpore do 20.000 kron. Novo gledališko podjetje je za hrvat. narodno stvar velikega pomena. Kot je znano, živi v Osieku mnogo Nemcev in Madjarov.

Raznoterosti.

„Deseti brat“ na Dunaju. Slov. kat. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju je uprizorilo v nedeljo 12. maja prvič na odru češkega Narodnega doma narodno igro „Deseti brat.“ To je že tretja slovenska igra, ki jo je uprizorilo to društvo na Dunaju. Kdor je bil pri prvi predstavi „Rokovnjačev“, ko se je trlo občinstva, ta je živo čutil, da se je s tem poskusom udomačiti slovenske gledališke predstave na Dunaju izpolnila velika vrzel.

Naši rojaki v Brooklynu za družbo sv. Cirila in Metoda. — Odbor slovenskega društva sv. Petra v Brooklynu v Sev. Ameriki je določil 50 kron redne letne podpore družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Rojakom v domovini in v tujini jih stavimo v vzpodbuden zgled slovenske zavednosti in požrtvovalnosti. Tujina utegne dati komu dobroga kruha, a sreča ne poteši, kakor je teši mati-domovina. To čuti pač najbolj oni, ki je ločen od zemlje domače, ko ne sliši jezika, v katerem se je razgovarjal s svojo materjo. Družba sv. Cirila in Metoda nam bodi vsem draga tako, da tekmuje med seboj, kdo pospešuje v višji meri njene namene.

Nemško viteštvo. Pri veselici nemških „turnerskih društev v Schwertu pri Kolinu je prišlo do gorostasnih izgrediv. — Nemški telovadci, ki so jih prezrli pri razdelitvi daril, so streljali z revolverji na razsojevalce, ter so jih več ranili. Ponoči so divjali po mestu, porušili tesarski oder pri neki novi zgradbi, pokradli več automatov, ki so jih nesli v les, jih razbili in se polastili denarja. Veličastna slika nemških „kulturonošcev.“

„Mesto rmenega hudiča“ imenuje ruski pisatelj, Maksim Gorki New-York v enem svojih nedavno izišlih sestavkov, v katerem slika, kaj je skusil in videl v glavnem mestu novega sveta. „Rmeni hudič“ mu je zlato in vse prebivalstvo se mu zdi orodje brez volje v rokah tega demona. „Od daleč se zdi mesto ogromen gobec z neenakimi črnimi zobmi. Iz sebe bruha oblake dima in je enak bolnem debeluhu. Če vstopite v mesto, imate čuvstvo, kot da ste v trebuhu od kamna in železa, v trebuhu, ki je že požrl milijone in jih sedaj prežvekuje. Vsako leto požre in prebavi še več.“ — Povsod je našel Gorki delo, delo. — Vse v viharju. Vsa stoče, tuli, toži in služi volji neke neznane ljudem in naravi sovražne moči. „Oblačni praskači“, to so poslopja z 10 do 20 nadstropji, so se mu zdela kot ogromne ječe, v katerih živi ljudstvo pritlikavcev svoje mračno življenje. Še nikdar kakor pred takšnim orjakom se mu ni zazdelo človeštvo tako neznatno, tako zasluženo, tako podjarmljeno od življenja. Velik vtis na Gorkijevega duha je napravil vse pretresujoči mestni hrušč. „Povsod, nad glavami, pod nogami, na cesti živi in rjove to strašno železo v slavu zmage. Moč zlata pritegne človeka bolj in bolj v svoje mreže, ga omami, mu izsesa kri in mozeg, pogoltne njegove mišice in razpenja zmirom naprej svoje verige.“ Revščina New-Yorškega predmestja prekaša vse, kar je videl Gorki kedaj bede, beraštva in siromaštva — in to pove mnogo. V mračnih barvah slika konec dneva v tem najžalostnejšem delu velikega mesta. To je po Gorkiju „mesto rmenega hudiča.“

Koliko je zvezd? Ko je oni kralj v narodni pripovedki dal to uganjko, mu je bilo odgovorjeno: „Kolikor je peska v morju,“ in kralj je bil zadovoljen s tem odgovorom. A nič ni bolj netočno od tega odgovora, ker zvezd ni toliko, kolikor je peska v morju, niti blizu toliko ne. Nek angleški astronom se je potrudil, da bi preštel zvezde na nebu, in po dolgem, težkem premišljevanju je prišel do tega-le rezultata: Zvezd, ki se vidijo s prostim očesom, je samo 7647. Od zvezd prve velikosti do zvezd devete velikosti je 630.000, a do desete velikosti 2,311.000. Toliko je torej zvezd na nebu, a peska v morju [ne prešteje in ne preračuna živ človek.

Zanimiva statistika. Berlinski profesor, Sombart, je objavil v časopisu „Die Woche“ zanimiv članek „O gibanju prebivalstva v važnejših evropskih deželah.“ O prebivalstvu, ki pripada k trem velikim evropskim rodbinam, slovanski, germanski in romanski, trdi Sombart na temelju statističnih podatkov: Od 1000 Evropejcev je bilo l. 1801. Slovanov 268, Germanov 375, a Romanov 355. Po 100 letih, t. j. l. 1905. je bilo Slovanov 375, Germanov 355, a Romanov 251. Ti podatki govore, da je Evropa pred 100 leti bila po večini svojega prebivalstva — skoro tri četrtine — germansko-romanska, a danes je zopet tri četrtine slovansko-germanska. Zanimivo je, čigava bo Evropa čez 100 let?

Žena v narodnih pregovorih. Krasnemu spolu se ne godi vedno dobro v pregovorih raznih narodov. Španjolec pravi: Žene in osli rajše ubogajo, če jih božajo, kakor pa če jih hočeš prisiliti. — Ženine solze so mnogo vredne, ali malo veljajo. — Lisica zna mnogo, ali žena, ki ljubi, še več. — Arabec gleda ženo z visokega in pravi: Lepota moževa obstoji v njegovem duhu, a duh žene v njeni lepoti. — Vprašaj vedno za svet, a potem stori, kar hočeš. — Indijane veli: Koketa je kot senca: Pojdi za njo, ona se ti umika, beži pred njo, in že je za teboj. — Niti Kitajci niso posebno nežni, kadar govore o svoji boljši polovici: Jezik žene je njen meč, ki nikdar ne zarjavi. — Duh žene je iz živega srebra, a srce iz voska. — Na vprašanje, kaj je žena, odgovarja Turk: Jetnica. Albanec: Sužnja. — Bolgar: Družica, a Grk pravi: Kraljica. Pa niti galantni Francozi niso nežni v pregovorih napram ženi. Tako pravi en njihov pregovor: Žene in norci ne odpuščajo nikdar, in drug: Žena se smeje, kadar more, a joka, kadar hoče. — Česar vrage ne opravi, tja pošlje ženo. — Kdor svojo ženo tolče, ta kot bi tolkel vrečo moke: Dobro gre ven, a slabo ostane. — Dobre žene so vse na pokopališču. — Iz tega se vidi, da imajo vsi narodi isto mišljenje o ženi, ki ni ravno las-kavo; ali opomniti moramo, da so si vse te pregovore zmislili ljudje.

Vir zdravja so brezalkoholne pijače

med katerimi so neprekosljive tiste ki naredo
z Maršner-jevimi

šumečimi limonadnimi bonboni

Edino pristno, če ima to varst. znamko.

(z malinovim, citrónim, jagodnim in prvenčevim okusom) izvrstno

šumečo limonado.

Vsako leto se jih porabi več kakor 40 milijonov kosov.

Edina izdelovalnica:

Prva češka deln. družba orient. tovarn za sladkornine in čokolado

Kralj. Vinohradi prej A. Maršner

Galikovana

v Parizu s častnim križcem, diplomu in zlato medaljo.

Patentirana

v 30 državah.

Streha prihodnosti!

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Praktična! **Lepa!**

Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

izdelovatelj cementnih na Glincah pri Ljubljani.

Pozornost vzbujajoča novost!

Poceni!

Na vsako prehodno palico se lahko natakne

Praktično!

1 komad samo 3 K,
3 komadi 5 K 50 v.

Dalnogled — 50 kratno povečanje.

Pošilja po povzetju: Henrik Weiss, Dunaj, XIV./3, Sechshauserstrasse 5/28. Naročite takoj to Vas bo razveselilo!!

Slovenci spominjajte se podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi!

Pozor starši!

Dijaški dom v Ljubljani!

s šolskim letom 1907/8.

Podatki pod naslovom „Konvikt“ poste-restante v Ljubljani.

Kopališče

Postaja c. kr. drž. železnice. 1¼ ure od Ljubljane. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Kneipp). Solne kopelji, kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom.

in vodno zdravišče

Masaža, zdravilna telovadba. Uporabljanje elektrike. Zmerne cene. Odprto od 15. maja do oktobra.

Prospekte pošilja
Dr. Rud. Waackenreiter
zdravnik-voditelj in najemnik
kodališča.

Kamnik na Kranjskem.

Rimska cesta 2.

Kišlerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi

piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Lovska pipa

iz lesa izrezljana s porcelanastim vložkom, cena za komad K 2-20
Ako se naroči oba predmeta ali od enega več komadov, pošljem poštne prosto! Razpošilja po povzetju Siegf. Jelinek, Dunaj, XII/2, Gierstergasse 2/13.

Budilka

v finem nikelnastem okrovu, da dobro gre, se jamči, prav lep okras za sobo, cena za kom. K 7-50

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9-60, boljše vrste K 12-—, belo puhasto naskubljeno K 18-— K 24-—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30-—, K 36-—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Pízen, Češko.

PFAFF šivalni stroji

so najboljše

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vezejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj.

! Kroglasto ležišče!

Glavni zastopnik

Fr. Tschinkel

Ljubljana • Kočevje

Mestni trg 9. v gradu. 56

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nogo 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznalic in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

19

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu štev. 68 v Slavoniji.

Le „Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

**Mi
vsi**

nosimo le kravate od tvrdke Fr. Steiner, ker nam tam solidno postrežejo. — 6 kravate ali pentlje (ali 3 kravate in 3 pentlje) lepo sortirane 3 K, posebno fino sortirane 6 kom. 4 K. — Razpošiljalnica kravate Fr. Steiner, Dunaj, II. Kraftgasse 6/7. Pošilja po povzetju. Dovoljeno je zamenjati.

Razumne žene

zahtevajo knjigo „Die Störungen der Periode“, spisal dr. med. Lewis. Vposlati je K 1.20, prospekt zastoj. Z. Piervas, Kalk 245 b. Köln a. Rh.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno.
12 malih ali 6 dvojnatih steklenic
ali 1 velika posebna steklenica
s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo ceničolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja,
poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.

Razpošilja le proti predplači ali
po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši
splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči za-
hvalnih pisem zastoj in franko.

Steckenpferd- Lilijino mlečno milo

Bergmann & Co., Drazdane in Dečim ob Labi

je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalnic
navspešnejše izmed vseh medicinskih mil zoper
pege, kakor tudi v doseg in ohranitev nežne,
mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po
80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah
s parfumerijami in milom in v brivnicah.

Samo 3 krone

stane dobra

električna žepna svetilka

la nadomestna baterija 80 vin.

Razpošilja po povzetju

Henrik Weiss • Dunaj

XIV./3, Sechshäuserstrasse 5/7.

Novo rastlinsko mazilo za prsi

Najnovejša iznajdba iz prirodnin. Trdnota,
razvitek in obnovitev nedrij. Bujnost prsij.
Rabi se samo zunaj. Zdravniško pre-
izkušeno. Cena lončku z navodilom 3 K
in 5 K, poština 70 v. Prodaja in raz-
pošilja gospa Katarina Menzel, Dunaj,
XVIII., Schulgasse 3. I nadst. 22. Spre-
jemajo se tudi znamke vseh dežel.

Priložnostnega nakupa

kakor je ta, ne bo nikoli več!

73 komadov za 3 gld.!

Sledeča garnitura za gospode št. 43, obstoječa iz 73 kom.,
vsi praktični in koristni predmeti, stane samo 13 gld.!
1 okovana pipa z elegantno cevjo, 3 svilnate kravate,
najmodernejše, 3 ovrtniki trojni (povedati je debelost
parvatu), 1 par manšet belih, 1 par manšet barvastih, 6 pa-
rov nogavic najfinije kakovosti v raznih barvah, 1 usnjata
denarnica I-a kakovosti, 1 smodkovnik z imit. jantarem,
1 žepni nož s 3 klinjama, 1 toaletno zrcalo z belgijskim
steklom, 1 rožnato milo, 2 kravata igla s similibriljantom,
1 garnitura gumbov za manšete in srajce iz double-zlata
s patent. zaponko, 50 stvari za dopisovanje, potrebnih
vsakomur. Teh 73 komadov razpošiljamo za nenavadno
nizko ceno 3 gld., ker imamo majhne upravne stroške
in računamo na vsestransko priporočilo. — Razpošilja se
po pošttem povzetju, dovoljeno je zamenjati, zato no-
benega rizika! Razpošiljalnica Fr. Steiner, Dunaj II/3.
Naš trgovski princip je, svojim naročnikom realno postreči.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvaž-
nejša knjiga o preoblagodarjenju z
otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja
diskretno proti 90 v. v avstr. pošti in h
znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296
Lindenstrasse. 50.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu

Pazi naj se, da se
nakupuje samo v naših
prodajalnah.

Naše prodajalne se
vse poznajo po tem
znamenu.

Singer Co. akcijska družba za šivalne stroje

Ljubljana

Sv. Petra cesta 4.

Kranj

Glavni trg 192.

Novo mesto

Veliki trg 88.

Kočevje

Glavni trg 79.

Zaloga olja, šivank in posameznih delov • Najboljše je najceneje

Popravila točno in poceni.

Stari stroji se zamenjajo.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti
najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju KAPILOR št. 2. Povzroča da
postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi.
Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznalnic. Stane
poštine prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se
samo od mene pod naslovom

Peter Jurišić

lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Veliko presenečenje!

Nikdar več v življenju
take prilike!

600 komadov samo gld. 1.95.

1 krasno pozlač. preciz. ura z verižico, s 3letnim jam-
stvom, 1 mod. svilena kravata za gospode, 2 fina žepna
roba, 1 prstan za gospode z imit. biserom, 1 eleg. broša
(novost), 1 par gumbov z imit. briljanti, 1 žepno zrcalo,
1 denarnica, 1 par manš. gumbov, 3 naprsni gumbi, vse
double-zlato s patent. zaponi, 1 album 10 najlepših slik
sveta, 3 šalji, predmeti, velika veselost za mlade in stare,
1 nikeln. tintnik, 20 važnih dopis. predmetov in še 500
raznih predmetov za dom neobhodno potrebnih. Vse
skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja samo
gld. 1.95. Pošilja po povzetju, ali če se denar prej vpošlje,
Dun. centr. razpošiljalnica P. Lust, Krakov 427.
Kar ne ugaja, se zamenja.

Pošljite 50 krajcarjev

v znamkah. Zato dobite 3 velefine higiene vzorce, 6
vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl.
40 kr., poleg najnov. ilustr. cenovnika in navodilo za upo-
rabo franc. in amer. gum. predmetov, tucat od 45 kr. naprej.
V zalogi so vse kuriozite, mnogo novosti, izdeluje vsak
gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le pi-
smeno naročilo. Diskretna pošiljatev. H. Auer, zaloga
tov. gum. predmetov. Dunaj, IX./2, Nussdorferstr. 3/313.

Žene!

Zastajanje krvi itd. ozdravlja

P. Ziervas, Kalk b. Köln (Nemčija) št. 245.

Gospa G. v M. piše: „Vaše sredstvo je hitro po-
magalo.“ — (Prosi se povratne poštine.)

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudezna zbirka

600 kosov samo za fl. 2.50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švic. pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul.
gre natančno, s 3letno tvorn. pis. garancijo; amer. double-
zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za
dame in gospode); angl. pozlač. garnitura: manšetni, ovra-
tniški in naprsni gumbi; 5delni amer. žepni nožek; eleg.
svilnata kravata najnov. kroja, barva in vzorec po želji;
prekrasna naprsna igla s similibriljantom; mična damska
broša, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura;
eleg. pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit.
zlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salon.
album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr.
koljé za na vrat ali v lase iz pristnih jutrovske biserov;
5 indijskih čarovnikov, razvedre vsako družbo in še 350
razl. predmetov, koristnih in neuporabnih pri vsaki hiši
— zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno uro,
ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gl. 2.50. Po pov-
zetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. Urbach, svetovna razpošiljalnica
Krakov št. 85.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj
prima angl. britev ali 6 najfin. žepnih robcev. Za neuga-
jajoče denar takoj nazaj, vsak riziko toraj izključen.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilnišnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 11,060.929-20

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1906
K 11,325.728-62.

Denarni promet
K 50,486.935-14

Varnost hranilnih vlog je tudi zjamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na
menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

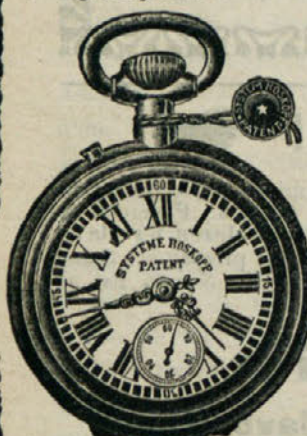
Schneider & Verovšek
Trgovina z železnino in stroji
na debelo in na drobno.
Ljubljana, Dunajska cesta 16
priporoča se za dobavo železnine vse vrste,
zlasti: orodje, stroje in motorje za roko-
delec, okove vse vrste za stavbe in po-
hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na
Hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Veronika Henda
Ljubljana, Dunajska cesta 20
Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin
Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!
SEYDLIN
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

ZELODČNA TINKTURA
odvajalna
LEKARJA PICCOLI-JA
v LJUBLJANI
pospešuje prebavo in odprtje
telesa. Cenik brezplačno.

Ena stekleničica 20 vinarjev.

Fran Čuden
v Ljubljani v Prešernovih ulicah
- Urar -

Delničar tovar-
niške družbe
„UNION“
za izdelovanje
najboljših ur
v Švici
Trgovca z zlatino in srebrnino. Eksport.
Ceniki zastoj in poštne prosti.
Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Anton Turk
knjigovec in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:
Kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom (na
staro mero) K 3:20, s poštino 10 v. več.
Kubična računica
(II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.
Nova kubična knjiga
ali hitri računar za trgovce z lesom, po
novi decimalni ali meterski meri. V pla-
tno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Drogerija ANTON KANC
Ljubljana, Židovske ulice 1.
priporoča: droge, kemikalije, ustne vode in
zobni prašek; redilne in posipalne moke za
otroke, dišave, toaletne predmete, fotogra-
fijske aparate in potrebščine, obvezila,
sredstva za desinfekcijo, paste in vosek za
tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli
za kopel. Zaloga karbida.
Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Kupuje vsakovrstna zelišča (rože)
semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Jos. Rojina v Ljubljani
v Šelenburgovih ulicah št. 5
priporoča
elegantne obleke po meri
~ iz pristnega angleškega blaga. ~
Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek, plaščev
iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne huanilnice
Največja zaloga
moških, ženskih in otročjih čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.
Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje
Zmerne cene.
Solidna postrežba.

Prodajana na debelo.

Prodajana na drobno.

Ustanovljeno leta 1832.
Priznано najboljšo
Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,
razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm d. Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družva kakor tudi listke za
vse proge ameriških železnic dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
plačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in
Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

Krup
vzbujajoče!

Namesto
18 K

samo
7 K

**Krasna remontoir-
Gloria-
srebrna ura**

s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
virana, natančno tekoča, 3letno
jamstvo, proti povzetju

samo 7 kron

Tovarna za ure: **Heinrich Weiss**
Dunaj, XIV/3., Sechshauserstr. 5/7.

Velika zaloga zlatih in srebrnih žep-
nih ur, stenskih ur, vsakovrstnih
optičnih predmetov. Zlatnine in sre-
brnine. ~ Cene nizke.
Cenovniki zastoj
in franko.
Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Oglejte si — **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic,
največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
grobnih križev itd. pri
FR. STUPICA v LJUBLJANI
na Marije Terezije cesti št. 1
in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnatom zamorete kupiti vsak
čas po najnižjih cenah traverze,
železniške šine, cement in vse
druge stavbne potrebščine,
razno orodje, sesalke za vodo,
vino in gnojnice, vseh vrst
tehtnice in uteži in vse druge
v železninsko stroko spadajoče predmete.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice
Največja izbira izgotovljene obleke
za gospode, dame in otroke.

Priporočajte
povsod
„Naš List“

„Flox“
je fotografičen aparat, s
katerim lahko fotografira
vsakdo brez da bi se
prej kaj učil. S tem apa-
ratom se napravljajo po-
dobe v velikosti 5x7 cm
in stane eleganten s kom-
pletno opremo in navo-
dilom samo K 6.—. Raz-
pošilja po povzetju
H. Weiss, Dunaj, XIV/3.
Sechshauserstrasse 5/110.

I politerska steklenica K 2.

MALOKRVNE
nervozne
in bolehave osebe kakor tudi
Slabotne otroke
Krepča edino le
ŽELEZNATO VINO
LEKARNARJA
PICCOLI-JA v LJUBLJANI